

Carmen Valentinotti e profesoară la școala Waldorf din Trento. Pe lângă studii despre literatura pentru copii, a publicat povești cu tematică de Crăciun, dar și alte povești.

Respect pentru oameni și cărți

*Dedic această carte tuturor celor care iubesc poveștile
și celui care mi-a dat curajul să deschid sertarul
unde-mi țineam basmele...*

LIZUKA EDUCATIV

librarie.net

Distribuție exclusivă
www.LIBRARIE.net
e-mail: info@librarie.net
Telefon: 035 1/139.915

Toate drepturile asupra acestei ediții aparțin Editurii Lizuka Educativ.

*Toate cărțile Editurii Lizuka Educativ sunt dedicate iubitului nostru fiu - Mateiaș
și nepoțelei noastre iubite - Ingrid.*

Carmen Valentinotti

Povești vindecătoare

LIZUKA EDUCATIV

DACĂ NU CITESC COPIII

Și dacă nu citesc copiii? Găsiți sfaturi foarte utile cu privire la asta în frumosul „Ca un roman” de Daniel Pennac, care vă povestește, făcându-vă chiar și să râdeți, ce li se întâmplă micilor cititori, ce-i distruge pe marii cititori, care sunt drepturile cititorului. Vă povestește, aproape înduioșându-vă, cum noi, adulții care educăm, suntem deseori greoi, aroganți, impunători și nu prea inteligenți, cel puțin nepotriviti. Merită: cartea declară că se vrea citită ca un roman și chiar așa se și citește.

Benzile desenate

Vreau să fac încă o mică precizare cu privire la benzile desenate. Uneori, copiii nu citesc, dar „devorează” benzi desenate. Uneori, deși copiii citeau inițial cărți, mai apoi au început să prefere benzile desenate. Cum așa? Mie mi se pare că a citi o bandă desenată este foarte comod: nicio descriere (uneori atât de lungi și plictisitoare); nicio caracterizare a personajului, nici exterioară (imaginile sunt descărnate, de cele mai multe ori nu prea frumoase) și cu atât mai puțin interioară. Sentimentele și faptele sunt exprimate prin dialoguri rapide, succinte, am putea spune, sărace.

Așadar, a se întoarce la cărți, care cer o mai mare mobilitate a imaginației, pare dificil: devin leneși, fantezia devine leneșă. Și la acea vârstă e chiar păcat!

Totuși, știu foarte bine că a evalua tot ceea ce li se propune copiilor înainte de a le fi oferit e obositor, greu. E chiar greu să spui nu... și ne șade rău, ca unor bătrâni ursuzi!

Cuprins

- 5 Prefață
- 9 Prefață sau prospectul poveștilor vindecătoare
- 10 Studiul poveștilor
- 12 Conținutul poveștilor
- 15 Povestea, ca o „călătorie”
- 15 Să-i ajutăm pe copii prin povești

POVEȘTI

- 25 *Simion și cântecul magic*
- 31 *Omulețul cu toane*
- 36 *Satul de pe malul mării*
- 41 *Fetița fluturilor*
- 45 *Flautul de aur*
- 52 *Căluțul Coamă de Argint*
- 55 *Bila de aur*
- 62 *Poveste de primăvară*
- 67 *Întoarcerea prințului*
- 72 *Gărgărița și omida*
- 79 *Ghiociei*
- 83 *Micul țesător*
- 89 *O poveste... de groază*
- 93 *Povestea zânei Margoria*
- 101 *Palatul misterios*
- 109 *Părul regelui Ioan*
- 114 *Vorbele prințului*

- 120 Crăciunul Magdalenei
126 Carlo, grădinarul
132 Pârșul cel mic
140 Pazănicul comorii
144 Giani, cârpaciul

POSTFAȚĂ

- 151 Cărțile pentru copii
151 Când a apărut cuvântul scris
152 Mesajele care trebuie transmise unui copil
154 Când copiii cresc: importanța cărților
159 Cărți „calde” și cărți „reci”
161 Dezvoltarea copilului: cărți care răspund
la întrebările sale
167 Pentru a concluziona

Simion și cântecul magic

Această poveste s-a născut pentru un copil care trecea printr-un moment foarte dificil. Și vouă vi s-a întâmplat să vă aflați în situații în care să nu reușiți deloc să vă faceți înțelegeți și să aveți senzația oribilă că veți zice ceva care sigur va fi interpretat greșit sau va fi prost înțeles. Imaginați-vă când li se întâmplă părinților care sunt pe punctul de a se despărți sau profesorilor care nu reușesc să nu se bârfească unul pe altul...Ce bine că nu ne-am găsit niciodată în așa necaz!

Imaginați-vă însă că această incapacitate nebunească de a se face înțeles este experiența cotidiană a unui copil obligat să respire această atmosferă de „turn Babel”. Nu ați simți o dorință puternică de a-l încuraja, de a-i spune că se va termina curând, că uneori oamenii sunt ca vrăjiți și nu se mai înțeleg, dar până la urmă găsesc o soluție? Nu ați simți o dorință incredibilă de a-l îmbrățișa pe ritmul unei poezii și de a-l face, poate, să râdă un pic de belelele altcuiva?

Eu am făcut-o cu povestea pe care v-o propun în continuare, care a fost foarte iubită de mulți copii. Înțeleptul Simion, care e protagonistul, găsește soluția la probleme în arta cea mai socială care există: cantoul, muzica.

Secretul ca un mesaj să ajungă direct la inimă stă și în a nu-l face prea explicit, prea direct; de obicei, inima nu face asta, intelectul e cel care simte nevoia.

Din zori și până-n seară, un rege și-o regină,
își duceau traiul fericiți, în lumină,
orele treceau în bucurie,
în toată țara era armonie.

Până-ntr-o tristă zi, când un vrăjitor rău
aruncă peste ei tenebros, blestemul său.
Ridicându-și brațele în mantia-i întunecată,
a blestemat, din palat, lumea toată.

„Din acest moment castelul e fermecat,
înfricoșătoare magie pe el am aruncat.
Întâi suveranul, și-n fiecare zi,
blestemul meu pe cineva va lovi.

Propoziții încurcate pe gură veți scoate,
nimeni nu va-nțelege, va fi peste poate.
Din haosul ăsta doar belele vor ieși,
iar bucuria departe de voi va fugi!”

Cuvintele magului în vânt s-au risipit,
în timp ce regatul dormea liniștit.
Soarele a sosit și pe toți i-a trezit,
păsărelele s-au pus, ca de obicei, pe ciripit.

Regele aștepta lumea în salon
și de blestem nu aflase încă niciun om.
Dimineață intră mai întâi un orășean
cu tot respectul îl salută pe suveran:

„Fabrizio, fiul meu, ar presta serviciu
în Garda Regală, n-ar fi un supliciu.
E-un soldat loial și tare generos,
va fi mereu puternic și foarte curajos!”

Regele, surâzând și binevoitor
răspunse blând ... dar nu prea grăitor:
„Mămăliga a stricat într-adevăr plimbările
sus pentru prin, ale noastre-s găurile!
Dar eu poate mergem mâncați cărțoaie
asudau pietre adjective burtoaie!”

„Maiestate, ce ziceți? Nu înțeleg nimic”,
zise orășeanul, acum înmărmurit.
Și regele cel calm răspunse surâzând:
„Bretele de frișcă se storc în curând!”
Orășeanul plecă fruntea, complet dezamăgit
și plecă încet, cam nedumerit...

Intră o băbuță bătrână și încărunțită,
să-i aducă un dar, de-asta era venită.
„Maiestate, pentru picioarele voastre regale
v-am cusut o pereche de ghetе noi, ideale;
am venit pân-aici să vi le dăruiesc
e un cadou de-a dreptul împărătesc!”

Surâzând mulțumit, regele o privi
și următoarea frază cu bunătate grăi:
„Matrice cu piulițe spumă voiau
dar în jur și deasupra, trombon pene cădeau!”
Bătrâna, uimită, capul și-l scutură,
și nedumerită, din salon plecă.

Treceau orele și deja se auzea
că vorbele regelui nimeni nu le pricepea.
Câte unul șoptea, în secret, la palat
că regele, poate, la cap s-a stricat.

Dar regina a fost cea care a-nțeles că, de fapt
se aflau în fața unui mister întunecat.

La ora prânzului, înainte de-a mânca
avu ocazia s-audă ce zicea.

„Bună ziua, soțul meu, vă văd fericit!

„Dar spuneți, vă rog, ce s-a auzit?”

„Dacă mergeau pisicile cu toba mai mult,
o unghie deși uneori a coborât!”

Uimită, chiar șocată, regina a considerat
că nu-i de înțeles, așa c-a reluat:

„Ce cuvinte ciudate, dragul meu domn,
repetăți discursul, faceți-mi un favor!”
Surâzând blând, dar un pic mirat
repetă reginei, așa cum l-a rugat:

„Mâncând țestoase dezleg geografia
ei bine sfinți zei trăiască excursia!”
Regina se ridică țipând și plângând
fiindcă nu poate pricepe ce s-o fi-ntâmplând.

„Ajutor, veniți, nu știu ce a pățit,
dar e clar că regele s-a îmbolnăvit!”

Cu sufletul la gură, medicul a sosit:

„Maiestate, ce este? V-ați îmbolnăvit?”

„Merg mândre degetele”, răspuse regele mios,

„cu totul în veșminte, de ce nu un miros?”

Medicul atunci clătină din cap.

„Nu-nțeleg nimic!” afirmă mirat.

„Pentru această problemă n-am nicio soluție

Pe bunul Simion să-l invităm la o discuție.”

Simion era știut de foarte mulți ani
pentru sfaturile bune date unor suverani.
Cunoștea limbile, istorie și știință;

avea inima bună, răbdare și cuviință.

De iubire, război sau pace întreat

s-a arătat întotdeauna a fi calificat.

L-au adus așadar la rege în iatac
ca să îl asculte și să-i dea un sfat.

„Maiestate, mi-au zis că v-ați îmbolnăvit
și stranii cuvinte astăzi ați rostit.”

„Pătrunjel lângă cafea, bot pitit la mare”,
îi răspunse el, râzând la-ntrebare.

„Vorbirea regelui s-a amestecat!”
decretă Simion, un pic neconsolat.

„Trebuie să punem totul iar la loc
și-așa vom învinge blestemul pe loc.

Dar cine-o poate face, nu știu să vă zic.

Ca să mă gândesc, mă retrag un pic!”

O liniște neagră peste castel s-a lăsat
pe când Simion părea tare-ngândurat....

Zilele treceau, și-un pic câte un pic

Din vorbele lumii, nu s-a mai înțeles nimic.

Până-ntr-o dimineață, când lângă țâșnitoare

Simion se întâlnește cu doamna învățătoare.

Cânta o poveste ce despre viață vorbea

și orice copil în jurul ei dansa.

Simion asculta și privea încântat.

Gândea: „De data asta ceva nou am aflat”.

„Doamna învățătoare, avem de reparat
un mare necaz ce «Vorbirii» i s-a-ntâmplat.

Cuvinte confuze și de neînțeles
acum din gura tuturor ies.

Libris .RO
Totul e greșit, totu-i dezordonat
trebuie ajutat regele disperat!”

„Cunosc de ani întregi o singură magie
e foarte prețioasă, îi spune «melodie».

Dacă lumea nu se mai poate înțelege vorbind
pot învăța acum să se-mpace, cântând.

Să compunem acum cu toții un cor
și cântecul ne vine iute-n ajutor.

Regele și regina fac do, re, re, mi, fa
Și curtea, după ei, sol, mi, la, la, la!

Problemele mari ca prin vrajă dispar
cântând împreună, din nou fericiți par!

Dragă Simioane, de-asta e nevoie

de veselia unui frumos cântecel de voie.

Din zori și până-n seară, dacă vor, să cânte
regele, regina și întreaga curte!

În cântare-orice se poate spune mai ușor
și toți se-nțeleg parcă mai cu spor.

Și încă ceva și mai important

muzici și cântece avem de căutat.

Și orice întâlnire trebuie fructificată
căci viața din plin merită cântată...”

Și deși povestea aici s-a încheiat,

acum vorbitul e ca și reparat!

Omulețul cu toane

Cine petrece timp alături de copii va fi avut, fără îndoială, ocazia să se confrunte cu faimoasele toane, sau cu tantrumurile. Și de câte ori am auzit, eu direct, dar și de la copii sau de la alți părinți, că era ca și cum ceva mai puternic decât ei ar fi intervenit ca să provoace acest bucluc... (iată o imagine!)

Chiar dintr-o astfel de situație s-a născut povestea Omulețului cu toane, cu intenția de a da vina un pic și pe altcineva și în același timp de a găsi un mod să întrerup „scena”, să ies victorioasă din luptă, salvând tot ce se poate salva: respectul de sine al copiilor, reacția adulților și... chiar pe însuși omulețul cu toane.

Acest personaj ne-a ajutat de atâtea ori să ne regăsim zâmbetul și liniștea!

Îmi amintesc de un episod petrecut cu unul dintre copiii mei... după o boacăină uriașă ne-am apucat amândoi să-l alungăm cu prosopul de bucătărie pe omulețul cu toane pe care, pe cuvântul meu... chiar îl vedeam! Împreună l-am gonit din casa noastră și am așteptat cu încredere prima furtună de vară, întocmai ca în povestea de mai jos...

A fost odată un omuleț tare urât, cu fața întunecată și zbârcită, care umbla pe străzi cu privirea în jos, cocoșat de greutatea unui sac mare. Mergea unde-l duceau pașii și străbătea fiecare stradă, mormăind și bombănind, bombănind și mormăind... Câteodată, sacul de pe spatele lui ghebos se mișca, de parcă ar fi avut înăuntru o pisică sălbatică sau vreun alt animal captiv... dar omulețul mergea, bombănind și mormăind, mormăind și bombănind.

Oare ce se afla în sacul acela atât de greu? Ați vrea să știți?

Erau toate toanele din lume! Și omulețul acela le ducea peste tot pe unde-l purtau pașii. Da, chiar așa făcea!

Mergea și tot mergea (bombănind și mormăind!) până când ajungea pe lângă casele oamenilor. Pășea tiptil și când zărea vreo fereastră deschisă sau măcar o ușă crăpată, se apropia, apoi lilea sacul de fereastră sau de ușă, îl deschidea încet, doar un pic și... lăsa să iasă câte o toană, apoi închidea repede sacul și stătea un pic ascuns, să privească. Și ce vedea? În casele unde înainte copiii stăteau liniștiți cu jucăriile sau făcându-și temele, mamele în bucătărie sau cosând în fotoliu, tații ocupați să repare ceva sau să citească o carte... se întâmplau dintr-o dată lucruri ciudate.

Copiii începeau să țipe sau să arunce lucruri pe jos, alteori stricau ceva sau chiar câte un cuvânt urât ieșea din gurițele lor. Obrajii lor se colorau într-un roșu un pic bolnăvicios, ca și cum ar fi avut febră.

Dar nu se sfârșea aici: mamele începeau să-i certe, iar în timpul ăsta se ardea gemul pe care-l aveau pe foc...

Sau le cădea acul și nu-l mai găseau și atunci interveneau tații și uneori se lăsa cu scatoalce. Cineva începea să țipe, copiii plângeau, mamele urlau, tații își făceau vocea auzită, pisicile se trezeau și dispăreau neobservate din cameră...

Iată că în casă intraseră toanele. Copiii deveniseră insuportabili, mamele cam triste, tații nervoși, și apoi mamele deveneau insuportabile, copiii nervoși, iar tații cam triști, pentru ca la sfârșit copiii să fie cam triști, tații insuportabili și mamele nervoase.

Și toate astea se întâmplau din cauza omulețului antipatic care umbla prin lume cărând în spate sacul lui incredibil!

Dar povestea nu se sfârșește aici! Într-o zi frumoasă, pe când omulețul urca pe o cărare abruptă, încovoiat sub greutatea sacului său, îi apărură dintr-odată în cale o siluetă înaltă și luminoasă, de o frumusețe nemaiîntâlnită.

Era un înger minunat, cu o privire senină, dar severă, ce purta veșminte scânteietoare.

Omulețul își apără ochii ca și cum s-ar fi uitat la soare, ca să nu fie orbit, se sperie și și-ar fi luat tâlpășița de bunăvoie, ascunzându-se în spatele unui trunchi noduros. Dar îngerul îl întrebă: "Cine ești, tu, creatură chinuită? Ce duci în sacul ăla care-ți îndoaie spinarea?"

„Eu sunt doar un omuleț,” fu răspunsul, „iar în sacul meu, eh, în sacul meu, sunt... sunt toate toanele lumii...”

„Și unde le duci cu atâta strădanie?” întrebă îngerul mai apoi.

„Le duc în casele oamenilor, unde reușesc să le fac să intre, iar apoi rămân acolo să privesc spectacolul certurilor, al încăierărilor, al țipetelor și al plânsetelor...” răspunse omulețul privind în jos, dar cu un zâmbet batjocoritor întipărit pe fața-i zbârcită.

„Ceea ce faci e rău!” strigă îngerul ferm. Apoi scoase o enormă sabie luminoasă pe care o ținea în teacă și glăsui din nou:

„Îți ordon să-mi dai sacul, omuleț nenorocit! Eu te voi elibera de greutate și tu va trebui să pleci departe, ca să nu te ajungă mânia și spada mea!”

Omulețul se gândi să fugă, dar își dădu seama că îngerul vorbea serios: sabia lui luminoasă arunca flăcări, așa că, înfricoșat, își aruncă jos sacul noduros și o luă la sănătoasa. Acum că scăpase de greutate, putea fugi ca vântul și ca gândul și curând dispăru după ultimele tufișuri de pe cărare.

Îngerul își puse sabia la loc. Se aplecă și luă cu grijă sacul cel mare. Se asigură că este bine închis și apoi se ridică în zbor spre cerul albastru. În brațele lui, sacul părea ușor ca un fulg.

Îngerul se opri apoi pe un nor alb, mare și pufos, deschise sacul și îl goli.

Dacă ați fi fost acolo, ați fi putut vedea acel nor frumos de iunie, devenind, din alb ce era, întâi gri, apoi din ce în ce mai întunecat și mai umflat, până când ajunse aproape negru, negru-violet. Toanele dinăuntrul lui începură să se agite și, în scurt timp, înăuntru începu o adevărată bătălie, care culmină cu o furtună violentă. Tunete și fulgere cuprinseseră seninul cer de vară, fulgere unul după altul și trăsnete ce păreau răcnete de uriași...

Într-un sfârșit veni și ploaia, o ploaie proaspătă și abundentă, care spală totul, curăță aerul, împrăștiă pământul, spală toanele și-i redete norului albeața. Păsărelele începură să cânte din nou, cu penele de pe capete strălucind de picături proaspete. Liniștea reveni curând, copiii ieșiră din case cu mingea și cu bicicletele, iar mamele deschiseră ferestrele ca să întindă rufele...

Îngerul, pe un nor de mai sus, zâmbea mulțumit.

Și omulețul cel urât?

A, el! S-a înfricoșat tare în ziua aceea și nu s-a oprit din goană până când nu a ajuns tocmai pe malul mării! Acolo, pe o plajă însorită și pustie, a găsit o bărcuță abandonată. Fără a cugeta prea mult, a sărit înauntru și a vâslit repede, până a traversat toată marea, cât de mare era, cu inima tremurându-i de frică, dar poate și cu un pic de regret...

Pe celălalt țărm al mării a căutat un loc retras, la picioarele unui arbore maiestuos și, obosit tare, a adormit.

După câteva ore s-a trezit înconjurat de mulți omuleți întocmai ca el, dar cu fețele un pic mai puțin întunecate, cu bărbi lungi și ochi veseli.

„Cine ești?” a întrebat unul din ei.

„Sunt doar un omuleț” a dat el răspunsul obișnuit.

„Și care e sarcina ta?” a întrebat altul.

„Nu mai am nicio sarcină.” a zis el.

„Noi avem, acum, o sarcină importantă.” i-a spus un al treilea.

„Suntem piticii stejarilor și încă nu am terminat curățenia generală a rădăcinilor, că deja vine timpul ghindelor... e mult de treabă aici, la noi. Dacă vrei, ne poți ajuta.”

„O să încerc”, a răspuns omulețul, și simți că inima încetase să-i mai bată nebunește. „O să încerc, dacă mă învățați”, a spus în continuare, iar în timp ce vorbea, pe fața lui urâtă apăru un zâmbet și câteva riduri dispărură.

„O să te învățăm”, i-au răspuns piticii stejarilor în cor, și pe când spuneau asta, pe chipul celui care cândva fusese omulețul toanelor apăru zâmbetul.